

ПЕРЕКЛАД ІНФОРМАЦІЙНОГО ОГолоШЕННЯ ЯК ЧАСТИНИ ВЕБКОНТЕНТУ

TRANSLATION OF AN INFORMATION ANNOUNCEMENT AS A PART OF WEB CONTENT

Полякова О.В.,

orcid.org/0000-0002-8757-3412

*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри англійської філології і перекладу
Київського авіаційного інституту*

Шостак О.А.,

orcid.org/0009-0004-8116-0475

*студент IV курсу факультету психології, комунікацій та перекладу
Київського авіаційного інституту*

Приймакова К.С.,

orcid.org/0009-0000-6331-7767

*студентка IV курсу факультету психології, комунікацій та перекладу
Київського авіаційного інституту*

У статті розглядається специфіка перекладу інформаційних оголошень у сфері пасажирського транспорту України з української мови на англійську. Розкрито поняття «інформаційне оголошення» як особливого виду публічної комунікації, визначено його функціональні характеристики (лаконічність, інформативність, директивність) та роль інформаційного оголошення у сучасному вебконтенті.

Проаналізовано, що інформаційні оголошення у транспорті мають чітко виражену прагматичну функцію – вони забезпечують швидке, зрозуміле та точне донесення змісту повідомлень до широкого кола пасажирів, серед яких певну частину становлять іноземці. Помилки або недоліки у перекладі інформаційних оголошень можуть призвести до комунікативних збоїв, непорозумінь чи навіть до загрози безпеці пасажирів.

Особливої уваги заслуговує питання синтаксичних трансформацій при перекладі інформаційних оголошень, адже структура українського та англійського речення істотно відрізняється. Саме синтаксичний рівень визначає ступінь зрозумілості та відповідності перекладу вимогам лаконічності, офіційності й точності інформаційного повідомлення. Вивчення синтаксичних трансформацій при перекладі інформаційних оголошень дозволяє виявити оптимальні моделі передачі змісту, уникнути калькування, що ускладнює сприйняття, та підвищити якість перекладу у сфері публічної комунікації.

Дослідження базується на корпусі з понад 50 транспортних оголошень українською мовою, серед яких виявлено як адекватні переклади, що відповідають нормам англійського публічного дискурсу, так і випадки неадекватного перекладу інформаційних оголошень, зумовлені калькуванням, перевантаженістю синтаксису чи відсутністю прагматичної адаптації. У статті проаналізовано типові синтаксичні трансформації, які зустрічаються при перекладі інформаційних оголошень – транспозицію, еліipsis, addіцію, субституцію, об'єднання та поділ речень – та проаналізовано їхню ефективність у досягненні функціональної еквівалентності та природності тексту.

Результати дослідження доводять, що переклад інформаційних оголошень з української мови на англійську потребує не буквального перекладу, а врахування прагматичних та культурних норм англійської мови.

Ключові слова: інформаційне оголошення, вебконтент, переклад, синтаксичні трансформації, транспортний дискурс.

The article examines the specific features of translating information announcements in the field of passenger transport in Ukraine from Ukrainian into English. The notion of "information announcement" is defined as a distinct genre of public communication, and its main functional characteristics (conciseness, informativeness, directive character) are outlined.

It has been determined that transport announcements perform a distinctly pragmatic function, as they are intended to provide rapid, clear, and accurate communication to a wide audience of passengers, a substantial proportion of whom are non-native speakers. Inaccuracies or deficiencies in the translation of such announcements may result in communicative disruptions, misunderstandings, or, in certain cases, even compromise passenger safety.

The issue of syntactic transformations while translation of transport announcements deserves particular scholarly attention, since Ukrainian and English sentence structures exhibit significant differences. It is precisely the syntactic level that determines the degree of clarity and the extent to which the translation adheres to the principles of conciseness, formality, and accuracy. A systematic investigation of syntactic transformations in the translation of transport announcements allows the identification of optimal strategies for meaning transfer, the avoidance of calques that impede comprehension, and the overall improvement of translation quality in the sphere of public communication.

The study is based on a corpus of more than 50 real transport announcements, which revealed both successful translations complying with the norms of English public discourse and problematic ones resulting from calques, syntactic

overloading, or the lack of pragmatic adaptation. The article analyzes typical syntactic transformations—transposition, ellipsis, addition, substitution, sentence splitting and merging—and demonstrates their effectiveness in achieving functional equivalence and naturalness in the target language.

The results confirm that the translation of transport announcements should not be limited to literal reproduction, but requires taking into account pragmatic and cultural conventions of English.

Key words: information announcement, web content, translation, syntactic transformations, transport discourse.

Постановка проблеми. У сучасному глобалізованому світі міжмовна комунікація у публічному просторі набуває особливого значення. Сфера пасажирського транспорту є одним із найдинамічніших середовищ, де швидкий та зрозумілий обмін інформацією безпосередньо впливає на безпеку, комфорт і мобільність людей. Центральним елементом цього комунікаційного простору є інформаційні оголошення – короткі повідомлення, що забезпечують передачу важливих відомостей щодо розкладу, пересадок, правил користування транспортом або надзвичайних ситуацій [4].

У сучасному інформаційному суспільстві вебконтент став ключовим каналом комунікації між організаціями, державними інституціями та користувачами. Сьогодні більшість інформаційних оголошень існують не лише у звуковому форматі, а й у цифровому середовищі як частина вебконтенту. Це – електронні табло, push-сповіщення у мобільних додатках, інформаційні повідомлення на сайтах транспортних компаній, а також повідомлення у соціальних мережах та на електронних платформах. Проте ґрунтовного дослідження перекладу інформаційних оголошень у сфері транспорту з української мови на англійську не проводились.

Актуальність дослідження. Глобалізація та розвиток цифрових технологій лише підсилюють потребу у перекладі інформаційних повідомлень, адже вони безпосередньо впливають на комунікативну ефективність та зрозумілість публічного й цифрового простору. Якість перекладу інформаційних оголошень з державної мови на англійську стає важливою складовою іміджу країни, її зрозумілості для туристів. Саме тому вивчення специфіки перекладу інформаційних оголошень як одиниці вебконтенту та аналіз перекладацьких стратегій, зокрема синтаксичних трансформацій, є актуальним завданням сучасного перекладознавства, адже локалізація вебконтенту передбачає адаптацію змісту до мовних і культурних очікувань цільової аудиторії [7].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Переклад вебконтенту знайшов відображення у наукових працях Туришева О.О., Забіяка Д.С., Сітко А.В., перекладом рекламних оголошень присвятили свої наукові доробки Коваленко А.С., Гнедкова О.Г., Талан Н.І., в той час як переклад

інформаційних оголошень не знайшов свого наукового пояснення у перекладацькій площині.

Постановка завдання. Метою дослідження є визначення особливості перекладу англійською мовою українських інформаційних оголошень у сфері транспорту як складової вебконтенту та обґрунтування ролі синтаксичних трансформацій і локалізації у досягненні комунікативної ефективності, зрозумілості й відповідності нормам англомовного публічного дискурсу.

Завданнями даного дослідження є:

– Розкрити поняття інформаційних оголошень у структурі вебконтенту та визначити їхні основні функції у транспортному й цифровому середовищі.

– Проаналізувати труднощі перекладу інформаційних оголошень з української на англійську мову.

– Визначити типові синтаксичні трансформації та дослідити їхню ефективність у досягненні функціональної еквівалентності.

– Виявити найпродуктивніші перекладацькі стратегії та усталені шаблони англомовного публічного дискурсу для адекватного відтворення українських оголошень.

Виклад основного матеріалу. Вебконтент у широкому розумінні – це все інформаційне наповнення вебресурсу, представлене у цифровій формі [5]. До його основних складових належать: текстові матеріали (статті, оголошення, новини, блоги), візуальні елементи (фотографії, ілюстрації, інфографіка, банери), аудіовізуальні матеріали (відео, подкасти), інтерактивні елементи (форми зворотного зв'язку, кнопки, гіперпосилання). Головною рисою сучасного вебконтенту є мультимодальність – взаємодія кількох каналів комунікації, що забезпечує багатогранність сприйняття інформації користувачем [8].

Залежно від цільового призначення можна виокремити такі основні види вебконтенту [9]:

- інформаційний (новини, оголошення, довідкові матеріали);
- комерційний (рекламні тексти, промоакції, маркетингові кампанії);
- освітній (онлайн-курси, лекції, інструкції);
- розважальний (ігри, аудіовізуальний контент);
- соціально-комунікативний (форуми, соціальні мережі, блоги).

Інформаційні оголошення поєднують інформативність і стислість та спрямовані на швидке донесення повідомлень. Інформаційні оголошення – це короткі публічні тексти, головна функція яких – передача інформації у доступній формі. Такі повідомлення лаконічні, формалізовані, безособові та забезпечують миттєве сприйняття.

У транспортному дискурсі оголошення виконують функцію зв'язку між перевізником і пасажиром, регулюють поведінку, сприяють безпеці та належать до інституційної комунікації («перевізник – пасажир»). Вони часто мають директивний характер (накази, інструкції, застереження).

У цифрову добу вони реалізуються як веб-контент: електронні табло, push-сповіщення, повідомлення у додатках («Київ Цифровий», «Укрзалізниця»), на сайтах чи в соцмережах. Поряд із цим існують і фізичні носії (плакати, стенди), що дублюються онлайн.

Виокремлюють наступні види інформаційних оголошень [4]:

- попередження («Не залишайте речі без нагляду»);
- повідомлення про зупинки («Наступна зупинка – Хрещатик»);
- інструкції для пасажирів («Не біжіть по ескалатору»).

У перекладі такі тексти потребують точності, стандартизації та адаптації до культурних і технічних норм, адже навіть мінімальна похибка може викликати непорозуміння.

Переклад інформаційних оголошень не зводиться до дослівної передачі змісту. Головна мета полягає у досягненні функціональної еквівалентності, тобто такого відтворення повідомлення, яке є зрозумілим, точним, лаконічним і відповідає нормам англомовного публічного дискурсу [6].

У транспортній сфері перекладач стикається з особливою відповідальністю, адже оголошення мають безпосередній вплив на безпеку, орієнтацію у просторі та поведінку пасажирів. Якісний переклад у цій галузі передбачає не лише знання мовних еквівалентів, а й урахування прагматичних, жанрових та культурних особливостей мови перекладу. Жанрові особливості таких оголошень визначають перекладацькі стратегії та вибір мовних засобів.

Найтипівіші проблеми, виявлені під час аналізу реальних перекладів:

- Калькування – буквально відтворення синтаксису українського оригіналу, що призводить до неприродності. Наприклад, кальку спостерігаємо у оголошенні «Посадка завершена» / *“Boarding is finished”*, тоді як адекватним є переклад *“Boarding is now complete”*.

- Перевантаженість синтаксису, тобто застосування надто довгих і складних конструкцій. Наприклад, переклад оголошення «Вихід на платформу дозволяється після повної зупинки поїзда» / *“Exit to the platform is allowed after the train stops completely”* синтаксично громіздкий, тоді як варто використати синтаксично коротший відповідник *“Please wait until the train comes to a complete stop before exiting”*.

- Відсутність прагматичної адаптації, тобто буквально перенесення українських формул звертання або ввічливості. Наприклад, переклад оголошення «Шановні пасажирів, зберігайте пильність!» у перекладі *“Dear passengers, be attentive!”* порушує норми англійської мови, тому пропонуємо відповідник *“Please, remain alert”*.

Щоб уникнути зазначених проблем, у перекладі застосовуються синтаксичні трансформації: транспозиція, еліпсис, адіція, субституція, поділ і об'єднання речень, за допомогою яких можна перебудувати порядок слів відповідно до англійських норм; вилучення надлишкових елементів; додавання необхідних формул ввічливості чи пояснення; заміна українських конструкцій на усталені англійські; поділ складного речення на два простих або, навпаки, об'єднання кілька коротких повідомлень.

Аналіз корпусу з 50 транспортних оголошень [1; 2; 3] показав, що приблизно 40% перекладів містять помилки, які знижують ефективність комунікації з іноземними пасажирами. Це свідчить про необхідність вироблення стандартів перекладу та застосування прагматично вмотивованих трансформацій, орієнтованих на комунікативний успіх.

Синтаксичні трансформації є необхідним інструментом перекладу інформаційних оголошень, оскільки дозволяють досягти прагматичної та стилістичної відповідності англомовному публічному дискурсу. На відміну від буквального перекладу, який часто призводить до калькування синтаксичної структури речення, трансформації забезпечують природність викладу, компактність і комунікативну ефективність повідомлення.

Ми проаналізували 50 інформаційних оголошень українською та їхні офіційні переклади англійською [1; 2; 3] та виокремили основні типи синтаксичних трансформацій, що застосовуються у практиці перекладу оголошень:

1. Транспозиція, яка використовується для узгодження структури українського речення з англійським синтаксисом. Наприклад, у оголошенні «Поїзд №705 Київ – Перемишль прибуває на першу платформу» / *“Train No. 705 Kyiv – Przemyśl is arriving at platform one”* змінено поря-

док слова «першу» / “one” відповідно до норм англійської мови.

2. Еліпсис (опущення надлишкових елементів) Часто українські тексти містять звертання або ввічливі формули, які у англійському публічному дискурсі є не обов’язковими. Наприклад, в оголошенні «Шановні пасажери! Тримайтеся за поручні під час руху» / “Please hold onto the handrails while the vehicle is moving” вилучено звертання «шановні пасажери».

3. Додавання використовується у випадках, коли англійський варіант вимагає уточнення або ввічливої формули. Наприклад, в оголошенні «Вихід знаходиться зліва» / “The exit is on your left-hand side” додано займенник *your* та ім’я *side*. В іншому оголошенні «Посадка завершена» / «Boarding is now complete» додано обставину *now*.

4. Субституція передбачає заміну прямих синтаксичних відповідників на усталені англійські формули. Наприклад, в повідомленні «Тримайтеся за поручні під час руху» / “Please, hold onto the handrails» відбулась субституція, а саме вилучення обставини *під час руху*, та додавання вставного слова *please*, щоб повідомлення відповідало нормам англійського публічного дискурсу.

5. Об’єднання та розчленування речень використовуються для досягнення адекватного перекладу оголошення за правилами мови перекладу. Наприклад, у оголошенні «Пасажери повинні показати квитки та паспорти на контролі безпеки перед посадкою на рейс» / “Passengers must present their tickets and passports at the security checkpoint. This must be done before boarding the flight” відбувся поділ українського складного речення на два прості речення у перекладі, що спростило сприйняття та наблизило повідомлення до англійських стандартів.

Висновки. Інформаційні оголошення – це короткі безособові тексти, які забезпечують

швидко та доступне донесення важливої інформації, регулюють поведінку пасажирів і сприяють їхній безпеці. Адекватний переклад українських інформаційних оголошень досягається шляхом адаптації перекладу до функціональних і прагматичних норм англійської мови. Синтаксичні трансформації є необхідною умовою комунікативної ефективності, вони виступають основним засобом забезпечення адекватності перекладу інформаційних оголошень. Застосування синтаксичних трансформацій у перекладі дозволяє уникнути дослівності, зберегти функціональну спрямованість тексту та адаптувати його до норм англійського публічного дискурсу.

У статті проаналізовано основні труднощі перекладу інформаційних оголошень з української мови на англійську, зокрема калькування синтаксису, надмірну громіздкість конструкцій, відсутність прагматичної адаптації, що призводить до зниження ефективності міжмовної комунікації.

Визначено та систематизовано типові синтаксичні трансформації, які застосовуються під час перекладу інформаційних оголошень: транспозицію, еліпсис, додавання, субституцію, а також об’єднання й поділ речень. З’ясовано, що саме ці трансформації дозволяють досягти функціональної еквівалентності, забезпечити лаконічність і природність англійських інформаційних повідомлень.

Якість перекладу інформаційних оголошень з державної мови на англійську стає важливою складовою іміджу країни, її доступності для туристів. Саме тому вивчення специфіки перекладу інформаційних оголошень як одиниць вебконтенту та аналіз перекладацьких стратегій, зокрема синтаксичних трансформацій, є актуальним завданням сучасного перекладознавства, адже локалізація вебконтенту передбачає адаптацію змісту інформаційного повідомлення до мовних і культурних стереотипів цільової аудиторії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Аеропорт Бориспіль. URL: <https://kbp.aero/> (дата звернення: 01.09.2025).
2. Київський метрополітен. URL: kyivmetro.gov.ua (дата звернення: 01.08.2025).
3. Укрзалізниця. URL: uz.gov.ua (дата звернення: 01.09.2025).
4. Burns K. Transport Announcements and Public Communication. London : Routledge, 2018. 217 p.
5. Cronin M. Translation in the digital age. New York : Routledge, 2013. 176 p.
6. Esselink B. A practical guide to localization. Amsterdam : John Benjamins, 2000. 488 p.
7. Jiménez-Crespo M. Translation and web localization. Abingdon : Routledge, 2013. 233 p.
8. O'Hagan M., Ashworth D. Translation-mediated communication in a digital world: facing the challenges of globalization and localization. Clevedon (UK) : Multilingual Matters, 2002. 192 p.
9. Ryan D., Jones C. Understanding Digital Marketing. London : Kogan Page, 2012. 304 p.

Дата першого надходження рукопису до видання: 28.09.2025

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 30.10.2025

Дата публікації: 28.11.2025